

BESLUIT FLORA- FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit : 27 augustus 2015

Onderwerp : Flora- en faunawet - zaaknummer 2015-011717 - Hattem
Activiteit/betreft : weren en opzettelijke verontrusting van Steenmarters ter voorkoming en beperking van schade aan gebouwen en roerende zaken.

Verlenen/afwijzen : Verlenen

Aanvrager : Gemeente Hattem,
Zaaknummer : 2015-011717

Ontheffing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 68 aan GEMEENTE Hattem voor schadebestrijding van Steenmarters.

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Op 25 augustus 2015 ontvingen wij een aanvraag van de Gemeente Hattem voor een ontheffing Ffw artikel 68 voor het bestrijden van schade veroorzaakt door Steenmarters aan gebouwen en roerende zaken.

De aanvraag betreft:

- aangevraagde soort(en): Steenmarter (Martes fiona);
- schade/overlast aan: gebouwen en roerende zaken;
- locatie: in de gemeente Hattem;
- periode aanvraag: 1 sept 2015 T/M 31 aug 2020;
- preventieve maatregelen: verjagen, ingangen afdichten;
- aangevraagde middelen: opzettelijke verontrusting en vangen met een vangkooi.

Voorgaande ontheffingen

Er is niet eerder ontheffing afgegeven. In 2014 zijn gemeenten in Gelderland gewezen op de mogelijkheid om op voorhand een ontheffing te kunnen krijgen voor wering van steenmarters.

b Wetgeving en provinciaal beleid

Op grond van de artikelen 9, 10 en 11 van de Ffw is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te verontrusten, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Steenmarter is aangemerkt als een beschermde inheemse diersoort.

Vrijstelling op grond van artikel 65 Ffw

In artikel 65 Ffw is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur beschermde inheemse diersoorten worden aangewezen die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en in het gehele land of in delen van het land veelvuldig belangrijke schade aanrichten

Voor deze soorten kan bij ministeriële regeling, dan wel provinciale verordening, worden toegestaan dat de grondgebruiker handelt in afwijking van het bepaalde in de artikelen 9 t/m 12 van de Ffw ter voorkoming van belangrijke schade indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De Steenmarter is niet als zodanig aangewezen.

Ontheffing op grond van artikel 68 Ffw

Wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, kunnen Gedeputeerde Staten, voor zover niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, ten aanzien van beschermde inheemse diersoorten, het Faunafonds gehoord, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9 tot en met 15, 15a, 15b, tweede lid in samenhang met het eerste lid, 16, 17, 18, 53, eerste lid, 72, vijfde lid, en 74 van de Ffw:

- a in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d ter voorkoming van schade aan flora en fauna of;
- e met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

In onderhavig geval wordt ontheffing gevraagd vanuit het belang genoemd onder e.

Besluit beheer en schadebestrijding dieren

In artikel 4 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren wordt als ander belang, als bedoeld in artikel 68, eerste lid, onderdeel e, Ffw, in a het belang 'de voorkoming en bestrijding van schade of belangrijke overlast veroorzaakt door steenmarters aan gebouwen of zich daarin of daarbij bevindende roerende zaken' aangewezen.

Tot aanwijzing van het vorenbeschreven belang is overgegaan omdat het voorkomen of bestrijden van deze vormen van schade niet geheel aansluit bij de belangen die bij of krachtens artikel 68 van de Ffw zijn aangewezen en er niettemin grote behoefte bestaat hiertegen op te treden.

Faunabeheerplan

Een ontheffing wordt in beginsel verleend aan een faunabeheereenheid (FBE) op basis van een faunabeheerplan. Indien, gelet op de aard of omvang van de te verrichten handelingen, de noodzaak voor een faunabeheerplan of tussenkomst van een FBE ontbreekt dan wel het gebied waar de handelingen worden verricht, niet is gelegen in een gebied waarover de zorg van een FBE zich uitstrekt, kan de ontheffing ook aan anderen dan een FBE worden verleend. Het Faunabeheerplan bevat geen onderdeel voor het bestrijden van schade veroorzaakt door Steenmarters aan gebouwen of zich daarin of daarbij bevindende roerende zaken.

Provinciaal schadebestrijdingsbeleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze Kadernota wordt ten aanzien van de Steenmarter het volgende bepaald;

"De steenmarter (zie kader 19) is beschermd op grond van de Flora- en faunawet en mag niet worden verjaagd, gevangen of gedood. De gemeente is aanspreekpunt voor inwoners met overlast van steenmarters in de bebouwde kom. Om overlast te bestrijden moet op grond van artikel 68 van de Flora- en faunawet een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie. De provincie is terughoudend in het verlenen van een ontheffing, omdat er voldoende preventieve

maatregelen mogelijk zijn ter voorkoming van schade aan gebouwen en bezittingen door de steenmarter. Vanwege de behoeften in het veld om beleidsmatig aandacht te schenken aan de steenmarter, zal in beeld worden gebracht waar men in de uitvoering tegenaan loopt. Afhankelijk hiervan kan de provincie bepalen of beleid danwel andere maatregelen wenselijk worden geacht. Hierbij zal ook nadrukkelijk worden gekeken naar de rollen en taken en de communicatie hierover (zie hoofdstuk 9)."

N.a.v. de nieuwe Kadernota Faunabeleid is er een kader voor ontheffingverlening 'Bestrijding Steenmarter overlast' opgesteld.

De provincie heeft gekozen om gemeenten de mogelijkheid te bieden op voorhand een ontheffing aan te vragen zodat er geen proceduredtijd is op het moment dat de klachten zich voordoen. Gemeenten dienen bij hun aanvraag voor ontheffing een beheerplan in waarin omschreven worden hoe zij met de afhandeling van Steenmarter klachten zullen omgaan.

Bij zware overlast en gevaar voor de volksgezondheid. Hieronder wordt begrepen: overlast als gevolg van geluids- en geurhinder aan woningen, kantoren en publieke gebouwen waardoor deze gebouwen niet meer voor de bedoelde functie bruikbaar zijn kan ook ontheffing worden verleend voor vangen en loslaten in de directe omgeving in combinatie met het aanbieden van een vervangend kunstverblijf daar.

c Procedure

In de 'Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding Gelderland', vastgesteld 23 april 2014, staat in artikel 12 bij punt 2: 'Op de voorbereiding van besluiten tot aanwijzing of ontheffing zonder faunabeheerplan of ambtshalve aanwijzing is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing'.

Aangezien er in de Flora- en faunawet niet naar een specifieke afhandelingsprocedure wordt verwezen, zijn de algemene bepalingen betreffende besluiten van hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

d Advies Faunafonds

Wij hebben bij voorgaande ontheffingsbesluiten voor het bestrijden van steenmarter overlast de afgelopen jaren meerdere malen advies van het Faunafonds ontvangen. Deze adviezen komen kort samengevat neer op het volgende:

Het bestuur van het Faunafonds wijst erop dat een juiste voorlichting belangrijke schade en overlast van Steenmarters aan gebouwen en roerende zaken veelal kan voorkomen en daardoor de acceptatiegraad van bewoners/eigenaren zal doen toenemen.

Gebleken is dat de Steenmarters schade en overlast hebben veroorzaakt. Tot het nemen van genomen maatregelen zal worden overgegaan indien is gebleken dat geen Steenmarters meer in het pand aanwezig zijn.

Het bestuur van het Faunafonds is van mening dat door het stijgende aantal klachten en het stijgende aantal waarnemingen van Steenmarters, met name in het oosten van het land, en het feit dat het hier gaat om het verontrusten van slechts enkele Steenmarters, met het verlenen van de ontheffing geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Het bestuur adviseert daarom de gevraagde ontheffing te verlenen.

II BELANGENAFWEGING

Op grond van artikel 68 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van het bepaalde in artikel 9 en 10. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door de Steenmarter indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De toetsingscriteria zijn:

- Is er sprake van **schade**?
- Zijn er **andere bevredigende oplossingen**?
- Is de **gunstige staat van instandhouding** van de te bestrijden soort in gevaar?

1 Schade

Overlast door steenmarters kan bestaan uit:

- Geluidsoverlast veroorzaakt door het lopen op zolders en ruimtes boven plafonds.
- Stank van latrines en voedselresten veroorzaakt door het verblijf van steenmarters in een gebouw.
- Schade aan plafonds en muren door het lekken van urine en latrines.
- Schade aan rieten daken, isolatie of plafonds vanwege verkenning door steenmarters van de omgeving of door nestbouw.
- Schade aan leidingen van auto's door steenmarters vanwege knagen en verkenning van de omgeving.

Blijkens de onderhavige aanvraag en het bijgevoegde beheerplan van de gemeente Hattem is gebleken, dat binnen de gemeente Hattem dergelijke klachten zich voordoen en de laatste 2 jaar in toenemende mate.

Conclusie

Er is sprake van (dreigende) schade aan gebouwen en roerende zaken door steenmarters.

2 Andere bevredigende oplossingen

Er zijn geen andere bevredigende oplossingen dan het verstoren in combinatie met het dichtmaken van ingangen als er sprake is van overlast door steenmarters in gebouwen.

Het deugdelijk afsluiten van openingen in het gebouw die gebruikt worden als ingangen door steenmarters, is doorgaans een structurele oplossing. Dit is alleen toegestaan als men ervan verzekerd is dat zich geen steenmarters in de gebouwen bevinden. Enkel het wegvangen van de Steenmarters heeft geen zin, het vrijgekomen territorium zal binnen korte tijd weer ingenomen worden door een andere Steenmarter. In het uiterste geval en als ook het belang van de volksgezondheid meeweegt kan een steenmarter gevangen worden en in de directe omgeving weer worden losgelaten onder aanbieding van een vervangende verblijfplaats indien noodzakelijk.

Conclusie

Er is geen andere bevredigende oplossing dan het opzettelijk verontrusten van de steenmarter(s), het afsluiten van de toegangen naar het gebouw en in het uiterste geval vangen en buiten het gebouw in de directe omgeving weer loslaten.

3 Gunstige staat van instandhouding

De Steenmarter is in Nederland geen bedreigde diersoort volgens de Rode Lijst van 2009. De omvang van de populatie en het verspreidingsgebied van de Steenmarters neemt in Nederland toe. De marter(s) mogen niet worden gedood. Door het blokkeren van de toegang naar het gebouw wordt de verblijfplaats van de steenmarter in het gebouw ontoegankelijk. In het uiterste geval mag de marter worden gevangen en moet in de directe omgeving weer worden losgelaten. De kans dat hierdoor de overlevingskans van de steenmarter(s) in gevaar komt is heel gering omdat zij binnen hun territorium meerdere verblijfplaatsen hebben.

Conclusie

Het verstoren en ontoegankelijk maken van één van de verblijfplaatsen danwel het vangen en in de directe omgeving weer uitzetten van één of enkele steenmarters doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soort.

Conclusie toetsingscriteria

Op basis van de toetsingscriteria is er voldoende grond om de gevraagde ontheffing te verlenen.

III BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 68 en gehoord het Faunafonds;

ONTHEFFING te verlenen aan:

GEMEENTE HATTEM

Van het gestelde in de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet, voor het opzettelijk verontrusten van de beschermde inheemse diersoort de Steenmarter in gemeente Hattem voor de periode heden tot 1 september 2020 ter voorkoming van schade door Steenmarters aan gebouwen en roerende zaken.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden.

1. De gemeente (n) is/zijn gemachtigd de uitvoering van de maatregelen uit te besteden aan daarvoor opgeleide personen.
2. Deze ontheffing mag uitsluitend gebruikt worden door personen welke met goed gevolg de KAD cursus 'Steenmarter' hebben gevolgd.
3. Desgevraagd moeten deze medewerkers te allen tijde kunnen aantonen dat bovengenoemde cursus met goed gevolg is afgelegd.
4. Indien de toegang tot de verblijfplaats wordt afgesloten dient de ontheffinghouder zich er van te verzekeren dat geen Steenmarters blijvend worden ingesloten.
5. Vangen met behulp van een vangkooi is uitsluitend toegestaan:
 - bij aantoonbaar dringende noodzaak (zware overlast cq om gezondheidsredenen) binnen het gebouw in combinatie met voorafgaande verontrusting. Dit gebouw (d.w.z. de mogelijke in- en uitgangen voor steenmarters) moet nagenoeg geheel afgesloten zijn voor marters.
 - de gevangen marter(s) moet(en) binnen het eigen territorium worden uitgezet (binnen 100 meter van het gebouw) en indien noodzakelijk (onvoldoende geschikte verblijfplaats beschikbaar) onder aanbieding van een vervangende kunstmatige verblijfplaats.
 - het vangen dient tenminste 24 uur voorafgaand aan het vangklaar opstellen van de kooi(en) gemeld te worden aan de provincie ter kennisname team Handhaving.
6. De ontheffinghouder dient ervoor zorg te dragen jaarlijks voor 1 januari en voor het laatst binnen een maand na afloop van de geldigheid van deze ontheffing schriftelijk verslag wordt gedaan aan ons college van het gebruik van deze ontheffing. De rapportage dient ten minste te bevatten:
 - het aantal, de aard en de locatie van de ingediende klachten;
 - ondernomen acties en het effect daarvan (datum en resultaat);
 - een opgave van de desondanks ontstane schade.

De ontheffinghouder dient er zorg voor te dragen dat de hiervoor benodigde gegevens tijdig en naar voldoening worden aangeleverd.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M.J.B. Kaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.